

563

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ROLNICTWA I ROZWOJU WSI¹⁾

z dnia 29 marca 2004 r.

zmieniające rozporządzenie w sprawie znakowania środków spożywczych i dozwolonych substancji dodatkowych²⁾

Na podstawie art. 15 pkt 1 ustawy z dnia 21 grudnia 2000 r. o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych (Dz. U. z 2001 r. Nr 5, poz. 44, z późn. zm.³⁾)

oraz art. 24 ust. 5 ustawy z dnia 11 maja 2001 r. o warunkach zdrowotnych żywności i żywienia (Dz. U. Nr 63, poz. 634, z późn. zm.⁴⁾) zarządza się, co następuje:

¹⁾ Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi kieruje działem administracji rządowej — rynki rolne, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 3 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 29 marca 2002 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi (Dz. U. Nr 32, poz. 305).

²⁾ Przepisy niniejszego rozporządzenia częściowo wdrażają postanowienia dyrektyw:

- dyrektywy 2000/13/WE z dnia 20 marca 2000 r. w sprawie zbliżenia ustawodawstw państw członkowskich w zakresie etykietowania, prezentacji i reklamy środków spożywczych (Dz. Urz. WE L109 z 06.05.2000, z późn. zm.),
- dyrektywy 90/496/ EWG z dnia 24 września 1990 r. w sprawie oznaczania wartości odżywczej środków spożywczych (Dz. Urz. WE L 276 z 06.10.1990),
- dyrektywy 94/54/WE z dnia 18 listopada 1994 r. dotyczącej obowiązkowego umieszczania na etykietach niektórych środków spożywczych danych szczegółowych innych niż wymienione w dyrektywie Rady 79/112/EWG (Dz. Urz. WE L 300 z 23.11.1994),
- dyrektywy 2000/36/WE z dnia 23 czerwca 2000 r. odnoszącej się do wyrobów kakaowych i czekoladowych przeznaczonych do spożycia przez ludzi (Dz. Urz. WE L 012 z 18.01.2000),
- dyrektywy 2001/110/WE z dnia 20 grudnia 2001 r. odnoszącej się do miodu (Dz. Urz. WE L 010 z 12.01.2002),
- dyrektywy 2001/111/WE z dnia 20 grudnia 2001 r. odnoszącej się do niektórych cukrów przeznaczonych do spożycia przez ludzi (Dz. Urz. WE L 010 z 12.01.2002),
- dyrektywy 89/107/EWG z dnia 21 grudnia 1988 r. o ujednoczeniu przepisów prawa państw członkowskich w zakresie substancji dodatkowych do żywności, dopuszczonych do stosowania w środkach spożywczych przeznaczonych do spożycia przez ludzi (Dz. Urz. WE L 040 z 11.02.1989),
- dyrektywy 91/71/EWG z dnia 16 stycznia 1991 r. uzupełniającej dyrektywę 88/388/EWG w sprawie ujednoczenia przepisów państw członkowskich w zakresie aromatów stosowanych do środków spożywczych i surowców do ich produkcji (Dz. Urz. WE L 042 z 15.02.1991),
- dyrektywy 94/35/WE z dnia 30 czerwca 1994 r. o substancjach słodzących przeznaczonych do stosowania w środkach spożywczych (Dz. Urz. WE L 237 z 10.09.1994),
- dyrektywy 2002/67/EC z dnia 18 lipca 2002 r. dotyczącej znakowania środków spożywczych zawierających chininę i środków spożywczych zawierających kofeinę (Dz. Urz. WE L191 z 19.07.2002).

Dane dotyczące ogłoszenia wyżej wymienionych dyrektyw, zamieszczone w niniejszym rozporządzeniu, z dniem uzyskania przez Rzeczpospolitą Polską członkostwa w Unii Europejskiej, dotyczą ogłoszenia tych dyrektyw w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej — wydanie specjalne.

³⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2001 r. Nr 154, poz. 1802, z 2002 r. Nr 135, poz. 1145 i Nr 166, poz. 1360, z 2003 r. Nr 208, poz. 2020 i Nr 223, poz. 2220 i 2221 oraz z 2004 r. Nr 42, poz. 386.

§ 1. W rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 16 grudnia 2002 r. w sprawie znakowania środków spożywczych i dozwolonych substancji dodatkowych (Dz. U. Nr 220, poz. 1856) wprowadza się następujące zmiany:

1) w § 2:

a) w ust. 1 pkt 5 otrzymuje brzmienie:

„5) dane identyfikujące:

- a) producenta środka spożywczego,
- b) miejsce pochodzenia, w przypadku gdy brak tej informacji mógłby wprowadzić konsumenta w błąd;”

b) w ust. 3:

— po pkt 1 dodaje się pkt 1a w brzmieniu:

„1a) dotyczące składników występujących w środku spożywczym;”

— pkt 4 otrzymuje brzmienie :

„4) dane identyfikujące:

- a) producenta środka spożywczego,
- b) miejsce pochodzenia, w przypadku gdy brak tej informacji mógłby wprowadzić konsumenta w błąd;”

c) w ust. 4 pkt 6 otrzymuje brzmienie:

„6) piwa, wyrobów winiarskich, napojów spirytusowych, z tym że w przypadku gdy te środki spożywcze zawierają dozwolone substancje dodatkowe, w ich oznakowaniu podaje się wykaz tych substancji, z wyłączeniem dwutlenku siarki w wyrobach winiarskich.”;

2) w § 3 w ust. 1 :

a) pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) „pakowany w atmosferze ochronnej”, jeżeli przy pakowaniu środka spożywczego użyto gazu obojętnego powodującego przedłużenie okresu trwałości tego środka;”

⁴⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2001 r. Nr 128, poz. 1408, z 2002 r. Nr 135, poz. 1145 i Nr 166, poz. 1362, z 2003 r. Nr 52, poz. 450, Nr 122, poz. 1144, Nr 130, poz. 1187, Nr 199, poz. 1938 i Nr 208, poz. 2020 oraz z 2004 r. Nr 33, poz. 288.

- b) pkt 4 otrzymuje brzmienie :
- „4) „zawiera źródło fenyloalaniny”, jeżeli środek spożywczy zawiera aspartam lub sól aspartamu i acesulfamu;”;
- 3) w § 5 ust. 1 otrzymuje brzmienie:
- „1. Informację, o której mowa w § 2 ust. 1 pkt 2 i ust. 3 pkt 1a, podaje się w formie wykazu występujących w środku spożywczym składników, w tym preparatów białek roślinnych i zwierzęcych, które są zwyczajowo dodawane w procesie produkcji, zwanego dalej „wykazem składników”, z podaniem nazwy składnika, według masy tych składników, ustalonej w chwili ich użycia do wytworzenia środka spożywczego, w porządku malejącym, z zastrzeżeniem § 7 ust. 3 i 4.”;
- 4) w § 6:
- a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:
- „1. Zamieszczając w wykazie składników dozwolone substancje dodatkowe podaje się ich nazwę lub numer oraz funkcję technologiczną, określone przepisami w sprawie dozwolonych substancji dodatkowych, substancji pomagających w przetwarzaniu i warunków ich stosowania, a w przypadku aromatów podaje się określenie „aromat(y)” albo nazwę lub opis, o których mowa w tych przepisach.”;
- b) po ust. 1 dodaje się ust. 1a i 1b w brzmieniu:
- „1a. W przypadku środka spożywczego zawierającego skrobię modyfikowaną, w wykazie składników w odniesieniu do tych skrobi może być podana wyłącznie nazwa „skrobia(e) modyfikowana(e)”.
- 1b. W przypadku serów topionych oraz środków spożywczych wytworzonych na bazie serów topionych zawierających sole emulgujące, w wykazie składników w odniesieniu do tych soli może być podana wyłącznie nazwa „sól(sole) emulgująca(e)”.”;
- c) ust. 3 otrzymuje brzmienie:
- „3. W przypadku dozwolonych substancji dodatkowych, w tym aromatów, które są genetycznie zmodyfikowane lub zostały wyprodukowane z substancji genetycznie zmodyfikowanych, informacja, o której mowa w art. 11 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 11 maja 2001 r. o warunkach zdrowotnych żywności i żywienia, jest podawana w wykazie składników w nawiasach, bezpośrednio po nazwie dozwolonej substancji dodatkowej.”;
- d) uchyla się ust. 4 i 5;
- 5) w § 9 ust. 1 otrzymuje brzmienie:
- „1. W oznakowaniu środka spożywczego przeznaczonego bezpośrednio dla konsumenta podaje się ilościową zawartość składnika lub kategorii składników tego środka spożywczego, jeżeli:
- 1) nazwa składnika lub kategorii składników występuje w nazwie środka spożywczego lub nazwa tego środka spożywczego jest zazwyczaj kojarzona przez konsumenta z zawartością składnika lub kategorii składników w tym środku spożywczym;
 - 2) nazwa składnika lub kategorii składników jest podkreślona w oznakowaniu środka spożywczego w formie pisemnej, przy użyciu obrazków i grafiki;
 - 3) składnik lub kategoria składników jest istotny dla scharakteryzowania środka spożywczego i odróżnienia go od innych środków spożywczych, z którymi może być mylony ze względu na podobieństwo nazwy lub wyglądu.”;
- 6) w § 10:
- a) ust. 2 otrzymuje brzmienie:
- „2. Informację o ilościowej zawartości składnika lub kategorii składników określa się w procentach, podając ilość składnika lub kategorii składników, w momencie ich użycia w procesie produkcyjnym.”;
- b) po ust. 4 dodaje się ust. 4a w brzmieniu:
- „4a. Informację o ilościowej zawartości składnika lub kategorii składników w środku spożywczym, który traci wilgotność w wyniku procesu produkcyjnego, podaje się w odniesieniu do procentowej zawartości składnika lub kategorii składników w gotowym środku spożywczym.”;
- 7) w § 13:
- a) po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:
- „1a. W przypadku lodów, majonezu oraz przypraw w płynie zawartość netto, o której mowa w ust. 1, może być wyrażana w jednostkach masy albo jednostkach objętości.”;
- b) w ust. 2 w pkt 2 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje pkt 3 w brzmieniu:
- „3) w przypadku środków spożywczych charakteryzujących się znacznym ubytkiem masy lub objętości, które są sprzedawane na sztuki lub na wagę w obecności konsumenta.”;
- c) po ust. 2 dodaje się ust. 2a w brzmieniu:
- „2a. Jeżeli opakowanie środka spożywczego zawiera dwie lub więcej pojedynczych porcji, w opakowaniach zawierających taką samą ilość tego samego środka spożywczego, w oznakowaniu tego środka podaje się masę netto pojedynczej opakowanej porcji oraz całkowitą liczbę tych porcji — w przypadku gdy liczba porcji nie jest wyraźnie widoczna i łatwa do policzenia z zewnątrz oraz gdy nie jest widoczne z zewnątrz oznakowanie masy netto pojedynczej opakowanej porcji.”;

d) ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. W oznakowaniu środka spożywczego w stanie stałym, znajdującego się w płynie lub mieszanice płynów, także w postaci zamrożonej lub głęboko mrożonej, takich jak: woda, wodne roztwory soli, solanka, wodne roztwory kwasów spożywczych, ocet, wodne roztwory cukrów, wodne roztwory innych substancji słodzących, a w przypadku owoców lub warzyw — soki owocowe lub warzywne, należy podać także masę netto środka spożywczego po odsączeniu, jeżeli płyn ten stanowi jedynie dodatek do podstawowego składu tego środka spożywczego i nie jest czynnikiem wpływającym na wybór konsumentów.”;

8) § 14 otrzymuje brzmienie:

„§ 14. Informacje, o których mowa w § 2 ust. 1 pkt 1, 3 i 6, a także moc alkoholu podaje się w oznakowaniu środka spożywczego w tym samym polu widzenia.”;

9) w § 17 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Informacja dotycząca wartości odżywczej środka spożywczego, o której mowa w art. 24 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 11 maja 2001 r. o warunkach zdrowotnych żywności i żywienia, określa:

1) wartość energetyczną oraz kolejno:

- a) zawartość białka (obliczoną jako wynik mnożenia zawartości azotu ogólnego, oznaczonego metodą Kjeldahla przez współczynnik przeliczeniowy 6,25),
- b) zawartość węglowodanów przyswajalnych (metabolizowanych),
- c) zawartość tłuszczu całkowitego (włączając fosfolipidy) albo

2) wartość energetyczną oraz kolejno:

- a) zawartość białka (obliczoną jako wynik mnożenia zawartości azotu ogólnego, oznaczonego metodą Kjeldahla przez współczynnik przeliczeniowy 6,25),
- b) zawartość węglowodanów przyswajalnych (metabolizowanych),
- c) zawartość wszystkich cukrów prostych i dwucukrów zawartych w środku spożywczym, z wyjątkiem alkoholi wielowodorotlenowych,
- d) zawartość tłuszczu całkowitego (włączając fosfolipidy),
- e) kwasów tłuszczowych nasyconych (kwasów bez podwójnych wiązań),
- f) błonnika pokarmowego,
- g) sodu.”;

10) w § 18:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. W miejscu sprzedaży środków spożywczych bez opakowań, oprócz nazwy środka spo-

żywczego, na wywieszce dotyczącej danego środka, podaje się:

1) w przypadku środków spożywczych, w których przeważającym składnikiem jest mięso zwierząt rzeźnych:

a) składniki,

b) klasę jakości handlowej, jeżeli została ona ustalona w przepisach w sprawie szczegółowych wymagań w zakresie jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych lub ich grup albo inny wyróżnik jakości handlowej, jeżeli obowiązek podawania tego wyróżnika wynika z odrębnych przepisów;

2) w przypadku chłodzonych tuszek drobiowych, elementów tuszek drobiowych oraz podrobów drobiowych:

a) termin przydatności do spożycia,

b) klasę jakości handlowej, jeżeli została ona ustalona w przepisach w sprawie szczegółowych wymagań w zakresie jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych lub ich grup,

c) stan termiczny, w którym są oferowane,

d) zalecaną temperaturę przechowywania,

e) weterynaryjny numer identyfikacyjny rzeźni lub zakładu rozbioru mięsa,

f) kraj pochodzenia — w przypadku mięsa drobiowego sprowadzanego z zagranicy;

3) w przypadku świeżych warzyw, w tym ziemniaków i owoców:

a) kraj pochodzenia,

b) klasę jakości handlowej, jeżeli została ona ustalona w przepisach w sprawie szczegółowych wymagań w zakresie jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych lub ich grup;

4) w przypadku środków spożywczych innych niż wymienione w pkt 1—3, klasę jakości handlowej, jeżeli została ona ustalona w przepisach w sprawie szczegółowych wymagań w zakresie jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych lub ich grup, albo inny wyróżnik jakości handlowej, jeżeli obowiązek podawania tego wyróżnika wynika z odrębnych przepisów.”;

b) po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„1a. Jeżeli rozbiór i oddzielanie mięsa drobiowego od kości odbywa się w miejscu sprzedaży na życzenie i w obecności kupującego, przepisów ust. 1 pkt 2 lit. b—e nie stosuje się.”;

11) w § 20 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. W oznakowaniu mleka i przetworów mlecznych w opakowaniach jednostkowych, z wyjątk-

kiem mleka i przetworów mlecznych, dla których została podana wartość odżywcza, podaje się dodatkowo informację o zawartości tłuszczu wyrażonej w procentach masy lub objętości.”;

12) § 22 otrzymuje brzmienie:

„§ 22. 1. W oznakowaniu cukru ekstra białego (cukru rafinowanego) w miejsce nazwy „cukier biały ekstra” albo „cukier rafinowany” można stosować nazwę „cukier biały”.

2. W oznakowaniu cukru przemysłowego, cukru (cukru białego), cukru ekstra białego (cukru rafinowanego), płynnego cukru (roztworu cukru), płynnego cukru inwertowanego (roztworu cukru inwertowanego), syropu cukru inwertowanego, syropu glukozowego, syropu glukozowego w proszku, jednowodnej glukozy (jednowodnej dekstrozy), bezwodnej glukozy (bezwodnej dekstrozy), fruktozy zawierających te środki spożywcze w ilości poniżej 20 g, nie wymaga się podawania zawartości netto w opakowaniu.

3. Nazwy produktów i półproduktów przemysłu cukrowniczego, o których mowa w ust. 2, mogą być używane w nazwach innych środków spożywczych.

4. W oznakowaniu płynnego cukru (roztworu cukru), płynnego cukru inwertowanego (roztworu cukru inwertowanego) oraz syropu cukru inwertowanego podaje się informację o zawartości suchej masy oraz o zawartości cukru inwertowanego.

5. W oznakowaniu syropu cukru inwertowanego, w którym występuje krystalizacja, podaje się dodatkowo informację „skryształizowany”.

6. W oznakowaniu syropu glukozowego oraz syropu glukozowego w proszku, zawierającego fruktozę w ilości większej niż 5 % suchej masy, nazwę środka spożywczego podaje się odpowiednio przy użyciu określenia „syrop glukozowo-fruktozowy” albo „syrop fruktozowo-glukozowy” oraz „syrop glukozowo-fruktozowy w proszku” albo „syrop fruktozowo-glukozowy w proszku”, zależnie od przewagi glukozy albo fruktozy w syropie.”;

13) po § 23 dodaje się § 23a—23f w brzmieniu:

„§ 23a. 1. Nazwa „wino owocowe” może być użyta wyłącznie do oznakowania fermentowanych napojów winiarskich, o których mowa w art. 3 pkt 1 lit. a ustawy z dnia 22 stycznia 2004 r. o wyrobie i rozlewie wyrobów winiarskich, obrotie tymi wyrobami i organizacji rynku wina (Dz. U. Nr 34, poz. 292), zwanej dalej „ustawą winiarską”.

2. Nazwa „wino owocowe aromatyzowane” może być użyta wyłącznie do oznakowania fermentowanych napojów winiarskich, o których mowa w art. 3 pkt 1 lit. b ustawy winiarskiej.

3. Nazwa „Polskie Wino/Polish Wine” może być użyta wyłącznie do oznakowania fermentowanych napojów winiarskich, o których mowa w art. 3 pkt 1 lit. c ustawy winiarskiej.

4. Nazwa „Polskie Wino aromatyzowane/Polish Wine aromatized” może być użyta wyłącznie do oznakowania fermentowanych napojów winiarskich, o których mowa w art. 3 pkt 1 lit. d ustawy winiarskiej.

5. W oznakowaniu wyrobów, o których mowa w ust. 1, określenie „owocowe” może być zastąpione nazwą użytego owocu, jeżeli taki wyrób otrzymano z nastawu jednorodnego albo udział soku z tego owocu w nastawie mieszanym wynosił co najmniej 75 % ogółu użytego soku.

6. Nazwy wyrobów, o których mowa w ust. 1—5, uzupełnia się na końcu o jedno z następujących określeń:

1) „musujące” — w przypadku napoju zawierającego naturalny dwutlenek węgla pochodzący z fermentacji alkoholowej znajdujący się pod ciśnieniem nie mniejszym niż 3 bary, mierzonym w temperaturze 20 °C, który po otwarciu butelki uchodzi i powoduje perlenie napoju;

2) „półmusujące” — w przypadku napoju zawierającego naturalny dwutlenek węgla pochodzący z fermentacji alkoholowej znajdujący się pod ciśnieniem od 1 do 2,5 bara, mierzonym w temperaturze 20 °C, który po otwarciu butelki uchodzi i powoduje perlenie napoju;

3) „musujące gazowane” — w przypadku napoju zawierającego dodany dwutlenek węgla znajdujący się pod ciśnieniem nie mniejszym niż 3 bary, mierzonym w temperaturze 20 °C, który po otwarciu butelki uchodzi i powoduje perlenie napoju;

4) „półmusujące gazowane” — w przypadku napoju zawierającego dodany dwutlenek węgla znajdujący się pod ciśnieniem od 1 do 2,5 bara, mierzonym w temperaturze 20 °C, który po otwarciu butelki uchodzi i powoduje perlenie napoju.

§ 23b. 1. Nazwa „fermentowany napój winopochodny owocowy” albo „fermentowany napój winopochodny miodowy” albo

„fermentowany napój winopochodny aromatyzowany” może być użyta wyłącznie do oznakowania fermentowanego napoju winiarskiego, o którym mowa w art. 3 pkt 1 lit. e ustawy winiarskiej.

2. Nazwa „fermentowany napój winopodobny owocowy” albo „fermentowany napój winopodobny aromatyzowany”, albo „fermentowany napój winopodobny miodowy” może być użyta wyłącznie do oznakowania fermentowanego napoju winiarskiego, o którym mowa w art. 3 pkt 1 lit. f ustawy winiarskiej.

3. Nazwa „fermentowany napój niskoalkoholowy” może być użyta wyłącznie do oznakowania fermentowanego napoju winiarskiego, o którym mowa w art. 3 pkt 1 lit. h ustawy winiarskiej.

4. W oznakowaniu, o którym mowa w ust. 3, dopuszcza się zastąpienie nazwy „fermentowany napój niskoalkoholowy” nazwą „cydr”, jeżeli wyrób taki został uzyskany poprzez fermentację moszczu jabłkowego, soku jabłkowego lub zagęszczonego soku jabłkowego.

5. Nazwy, o których mowa w ust. 1—4, uzupełnia się na końcu jednym z następujących określeń:

1) „musujący gazowany” — w przypadku napoju zawierającego dodany dwutlenek węgla znajdujący się pod ciśnieniem nie mniejszym niż 3 bary, mierzonym w temperaturze 20 °C, który po otwarciu butelki uchodzi i powoduje perlenie napoju;

2) „musujący” — w przypadku napoju zawierającego naturalny dwutlenek węgla pochodzący z fermentacji alkoholowej znajdujący się pod ciśnieniem nie mniejszym niż 3 bary, mierzonym w temperaturze 20 °C, który po otwarciu butelki uchodzi i powoduje perlenie napoju;

3) „półmusujący” — w przypadku napoju zawierającego naturalny dwutlenek węgla pochodzący z fermentacji alkoholowej znajdujący się pod ciśnieniem od 1 do 2,5 bara, mierzonym w temperaturze 20 °C, który po otwarciu butelki uchodzi i powoduje perlenie napoju;

4) „półmusujący gazowany” — w przypadku napoju zawierającego dodany dwutlenek węgla znajdujący się pod ciśnieniem od 1 do 2,5 bara, mierzonym w temperaturze 20 °C, który po otwarciu butelki uchodzi i powoduje perlenie napoju.

§ 23c. 1. Nazwa „miód pitny” może być użyta wyłącznie do oznakowania fermentowane-

go napoju winiarskiego, o którym mowa w art. 3 pkt 1 lit. g ustawy winiarskiej.

2. Nazwę, o której mowa w ust. 1, uzupełnia się na końcu jednym z następujących określeń:

1) „owocowy” — w przypadku miodu pitnego uzyskanego w procesie fermentacji alkoholowej brzezki miodowej, w której co najmniej 30 % wody zastąpiono sokiem owocowym;

2) „gronowy” — w przypadku miodu pitnego uzyskanego w procesie fermentacji alkoholowej brzezki miodowej, w której co najmniej 30 % wody zastąpiono sokiem winogronowym.

3. Oznakowanie, o którym mowa w ust. 1, zawiera określenie:

1) „czwórniak” — w przypadku wyrobu gotowego o proporcji: 1 objętość miodu na 3 objętości wody albo wody z sokiem;

2) „trójniak” — w przypadku wyrobu gotowego o proporcji: 1 objętość miodu na 2 objętości wody albo wody z sokiem;

3) „dwójniak” — w przypadku wyrobu gotowego o proporcji: 1 objętość miodu na 1 objętość wody albo wody z sokiem;

4) „półtorak” — w przypadku wyrobu gotowego o proporcji: 1 objętość miodu na 0,5 objętości wody albo wody z sokiem.

§ 23d. 1. Nazw winorośli, nazw aromatyzowanych napojów winiarskich lub nazw wyrobów winiarskich gronowych nie stosuje się w żadnej formie w oznakowaniu fermentowanego napoju winiarskiego.

2. Oznakowanie napoju winopodobnego, napoju winopochodnego, napoju niskoalkoholowego, lub aromatyzowanego napoju winopochodnego gronowego, aromatyzowanego koktajlu winopodobnego gronowego nie może zawierać żadnych określeń sugerujących w jakikolwiek sposób, że napój ten jest winem owocowym, miodem pitnym lub winem gronowym.

3. Oznakowanie wyrobu winiarskiego nie może zawierać określeń: „w rodzaju”, „w typie”, „w stylu”, „imitacja”, „podobny do” lub innych tego typu określeń lub oznaczeń.

4. Dodatkowe określenia uzupełniające wyraz „wino”, o których mowa w § 23a, są zawsze umieszczone obok siebie, w jednej linii, oraz są napisane identyczną czcionką o takiej samej wielkości i takim samym kolorem liter.

§ 23e. Oznakowanie fermentowanych napojów winiarskich, o których mowa w art. 3 pkt 1 lit. a oraz c ustawy winiarskiej, ze względu na zawartość cukru uzupełnia się dodatkowo określeniem:

- 1) „wytrawne” — w przypadku napojów zawierających do 10 g cukru/litr;
- 2) „półwytrawne” — w przypadku napojów zawierających od 10 do 30 g cukru/litr;
- 3) „półsłodkie” — w przypadku napojów zawierających od 30 do 60 g cukru/litr;
- 4) „słodkie” — w przypadku napojów zawierających od 60 do 150 g cukru/litr;
- 5) „bardzo słodkie” — w przypadku napojów zawierających powyżej 150 g cukru/litr.

§ 23f. 1. Oznakowanie fermentowanych napojów winiarskich, o których mowa w art. 3 pkt 1 lit. b, d, e oraz f ustawy winiarskiej, ze względu na zawartość cukru może być uzupełnione dodatkowo określeniem:

- 1) „wytrawne” — w przypadku win zawierających do 15 g cukru/litr;
- 2) „półwytrawne” — w przypadku win zawierających od 15 do 30 g cukru/litr;
- 3) „półsłodkie” — w przypadku win zawierających od 30 do 60 g cukru/litr;
- 4) „słodkie” — w przypadku win zawierających od 60 do 150 g cukru/litr;
- 5) „bardzo słodkie” — w przypadku win zawierających powyżej 150 g cukru/litr.

2. Oznakowanie fermentowanych napojów winiarskich, o których mowa w art. 3 pkt 1 lit. h ustawy winiarskiej, ze względu na zawartość cukru może być uzupełnione dodatkowo określeniem:

- 1) „wytrawny” — w przypadku napojów zawierających do 15 g cukru/litr;
- 2) „półwytrawny” — w przypadku napojów zawierających od 15 do 30 g cukru/litr;
- 3) „półsłodki” — w przypadku napojów zawierających od 30 do 60 g cukru/litr;
- 4) „słodki” — w przypadku napojów zawierających od 60 do 150 g cukru/litr.”;

14) w § 25:

a) ust. 2—4 otrzymują brzmienie:

„2. Oznakowanie czekolady sproszkowanej (czekolady w proszku), czekolady do picia (słodzonego kakao, słodzonego kakao w proszku), czekolady, czekolady mlecznej, czekolady mlecznej familijnej, czekolady a la taza oraz czekolady familiar a la taza uzupełnia się określeniem „masa kakaowa minimum ...%”, podając zawartość całkowitej suchej masy kakaowej.

3. W oznakowaniu kakao niskotłuszczowego (kakao niskotłuszczowego w proszku) oraz czekolady do picia (słodzonego kakao, słodzonego kakao w proszku) podaje się zawartość tłuszczu kakaowego oraz w przypadku obniżenia zawartości tego tłuszczu informację „obniżona zawartość tłuszczu”.

4. Oznakowanie wyrobów czekoladowych określonych w przepisach w sprawie szczegółowych wymagań w zakresie jakości handlowej wyrobów kakaowych i czekoladowych, w których użyto jako składnika czekolady tłuszczu roślinnego innego niż tłuszcz kakaowy, uzupełnia się określeniem „oprócz tłuszczu kakaowego zawiera tłuszcz roślinny”.

b) w ust. 6 pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) zawartość całkowitej suchej masy kakaowej wynosi nie mniej niż 30%, a zawartość suchej masy mlecznej pochodzącej z częściowo lub całkowicie odwodnionego mleka pełnego, półtłustego lub odtłuszczonego lub śmietanki, śmietanki całkowicie lub częściowo odwodnionej, masła lub tłuszczu mlecznego wynosi nie mniej niż 18 %, w tym nie mniej niż 4,5 % tłuszczu mlecznego — w przypadku czekolady mlecznej;”;

15) w § 27 w ust. 6 pkt 9 otrzymuje brzmienie:

„9) „z zagęszczonego soku jabłkowego o wysokiej naturalnej kwasowości” — dla soku i nektaru jabłkowego zawierających zagęszczony naturalny sok jabłkowy, którego kwasowość ogólna przy ekstrakcji refraktometrycznym 65 % jest nie niższa niż 2,5 % w przeliczeniu na kwas jabłkowy.”;

16) uchyla się § 29 i 30;

17) po § 31 dodaje się § 31a w brzmieniu:

„§ 31a. 1. Nazwa „miód” może być użyta wyłącznie do oznakowania środka spożywczego, który jest naturalnym słodkim produktem wytwarzanym przez pszczoły *Apis mellifera* przez łączenie z własnymi specyficznymi substancjami nektaru roślin lub wydzielin żywych części roślin, lub wydalin owadów ssących soki żywych części roślin, składowanym, odparowywanym i pozostawionym do dojrzewania w plastrach.

2. W oznakowaniu miodu w opakowaniach jednostkowych i zbiorczych podaje się dodatkowo:

1) pełną nazwę rodzaju i odmiany miodu zgodnie z przepisami w sprawie szczegółowych wymagań w zakresie jakości handlowej miodu,

2) wyrazy „miód wyłącznie do dalszego przerobu”, w przypadku miodu piekarniczego (przemysłowego), które umieszcza się obok nazwy;

3) kraj pochodzenia albo w przypadku, gdy miód pochodzi z więcej niż jednego kraju — informację:

- a) „mieszanka miódów pochodzących z państw członkowskich Unii Europejskiej” albo
- b) „mieszanka miódów niepochodzących z państw członkowskich Unii Europejskiej”, albo
- c) „mieszanka miódów pochodzących z państw członkowskich Unii Europejskiej i spoza Unii Europejskiej”.

3. Pełna nazwa rodzaju i odmiany miodu może być zastąpiona wyrazem „miód”.

4. Przepis ust. 3 nie dotyczy miodu przefiltrowanego, miodu sekcijnego, miodu z plastrami i miodu piekarniczego (przemysłowego).

5. Z wyjątkiem miodu piekarniczego (przemysłowego) i miodu przefiltrowanego, oznakowanie miodu w opakowaniach jednostkowych i zbiorczych może dodatkowo zawierać informacje o:

- 1) pochodzeniu z określonej rośliny — w przypadku gdy miód pochodzi z tego źródła oraz ma odpowiadające mu właściwości organoleptyczne i fizykochemiczne;
- 2) pochodzeniu z określonego regionu lub terytorium — w przypadku gdy miód pochodzi z tego miejsca;
- 3) specyficznych właściwościach jakościowych miodu.

6. W przypadku wykorzystania miodu piekarniczego (przemysłowego) jako składnika środka spożywczego w nazwie tego środka może być użyta nazwa „miód”, z tym że w wykazie składników tego środka używa się nazwy „miód przemysłowy” albo „miód piekarniczy”.

18) § 32 otrzymuje brzmienie:

„§ 32. Środki spożywcze i dozwolone substancje dodatkowe w opakowaniach jednostkowych oznakowane zgodnie z dotychczasowymi przepisami mogą być wprowadzane do obrotu w tych opakowaniach, wyłącznie na rynek krajowy lub wywożone do państw niebędących członkami Unii Europejskiej, do czasu wyczerpania zapasów, jednak nie dłużej niż do dnia 1 stycznia 2005 r.”;

19) w § 33:

a) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Przepis § 8 ust. 2 stosuje się od dnia uzyskania przez Rzeczpospolitą Polską członkostwa w Unii Europejskiej, z tym że środki spożywcze, których dotyczą te przepisy, wyprodu-

owane przed tym dniem mogą znajdować się w obrocie wyłącznie na rynku krajowym do czasu wyczerpania zapasów.”,

b) uchyla się ust. 3;

20) w załączniku nr 1 do rozporządzenia lp. 12 otrzymuje brzmienie:

12	Bezwodna glukoza (bezwodna dekstroza) albo jednowodna glukoza (jednowodna dekstroza)	„Glukoza”
----	--	-----------

21) w załączniku nr 2 do rozporządzenia:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Zawartość ilościową składnika oblicza się, z zastrzeżeniem ust. 2, dzieląc jego masę przez masę ogólną wszystkich składników środka spożywczego, pomniejszoną o masę:

1) wody dodanej jako składnik,

2) składników lotnych

— które ubyły w trakcie procesu produkcyjnego, według następującego wzoru :

$$\% \text{ składnika} = \frac{m_s}{m_o} \times 100 \%$$

gdzie :

m_s — masa składnika [kg]

m_o — masa składników ogółem [kg].”,

b) uchyla się ust. 3;

22) w załączniku nr 4 do rozporządzenia w ust. 2 uchyla się pkt 4 i 5.

§ 2. 1. Miód oznakowany przed dniem wejścia w życie rozporządzenia zgodnie z Polską Normą PN-88/A-77626 może być wprowadzany do obrotu do czasu wyczerpania zapasów, z tym że nie dłużej niż do dnia uzyskania przez Rzeczpospolitą Polską członkostwa w Unii Europejskiej.

2. Środki spożywcze oraz dozwolone substancje dodatkowe w opakowaniach jednostkowych oznakowanych zgodnie z dotychczasowymi przepisami rozporządzenia, o którym mowa w § 1, mogą być wprowadzane do obrotu w tych opakowaniach wyłącznie na rynek krajowy do czasu wyczerpania zapasów opakowań, jednak nie dłużej niż do dnia 1 stycznia 2005 r.

§ 3. 1. Środki spożywcze, w których jako aromaty zostały użyte chinina i kofeina, w opakowaniach oznakowanych przed dniem 1 lipca 2004 r., niespełniających wymagań określonych w § 6 ust. 6—8 rozporządzenia, o którym mowa w § 1, mogą pozostawać w obrocie do czasu wyczerpania ich zapasów.

2. Środki spożywcze, których składnikiem jest mięso ssaków lub ptaków, w opakowaniach oznakowanych przed dniem 1 lipca 2003 r., niespełniających wymagań określonych w § 8 ust. 2—6 rozporządzenia, o którym mowa w § 1, mogą pozostawać w obrocie do czasu wyczerpania ich zapasów, jeżeli speł-

niają wymagania określone w przepisach Unii Europejskiej⁵⁾.

3. Produkty i półprodukty przemysłu cukrowniczego, w opakowaniach oznakowanych przed dniem 12 lipca 2004 r., niespełniających wymagań określonych w § 22 rozporządzenia, o którym mowa w § 1, w brzmieniu nadanym przepisami niniejszego rozporządzenia, mogą pozostawać w obrocie do czasu wyczerpania ich zapasów, jeżeli spełniają wymagania określone w przepisach Unii Europejskiej⁶⁾.

4. Wyroby kakaowe i czekoladowe w opakowaniach oznakowanych przed dniem 3 sierpnia 2002 r., niespełniających wymagań określonych w § 25 ust. 1 i 5 rozporządzenia, o którym mowa w § 1, oraz § 25 ust. 2—4 rozporządzenia, o którym mowa w § 1, w brzmieniu nadanym przepisami niniejszego rozporządzenia, mogą pozostawać w obrocie do czasu wyczerpania ich zapasów, jeżeli spełniają wymagania określone w przepisach Unii Europejskiej⁷⁾.

5. Owocowe dżemy, galaretki, marmolady z owoców cytrusowych oraz słodzony przecier z kasztanów, w opakowaniach oznakowanych przed dniem 12 lipca 2004 r., niespełniających wymagań określonych w § 26 rozporządzenia, o którym mowa w § 1, mogą pozosta-

wać w obrocie do czasu wyczerpania ich zapasów, jeżeli spełniają wymagania określone w przepisach Unii Europejskiej⁸⁾.

6. Soki i nektary owocowe w opakowaniach oznakowanych przed dniem 12 lipca 2004 r., niespełniających wymagań określonych w § 27 ust. 1—5 i ust. 6 pkt 1—8 rozporządzenia, o którym mowa w § 1, oraz § 27 ust. 6 pkt 9 rozporządzenia, o którym mowa w § 1, w brzmieniu nadanym przepisami niniejszego rozporządzenia, mogą pozostawać w obrocie do czasu wyczerpania ich zapasów, jeżeli spełniają wymagania określone w przepisach Unii Europejskiej⁹⁾.

7. Miód w opakowaniach oznakowanych przed dniem 1 sierpnia 2004 r., niespełniających wymagań określonych w § 31a rozporządzenia, o którym mowa w § 1, w brzmieniu nadanym przepisami niniejszego rozporządzenia, może pozostawać w obrocie do czasu wyczerpania ich zapasów, jeżeli spełniają wymagania określone w przepisach Unii Europejskiej¹⁰⁾.

§ 4. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem § 1 pkt 4 lit. d, pkt 13 i pkt 22 oraz § 3 ust. 2—7, które wchodzi w życie z dniem uzyskania przez Rzeczpospolitą Polską członkostwa w Unii Europejskiej.

Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi: *W. Olejniczak*

⁵⁾ Art. 6 dyrektywy 2000/13/WE z dnia 20 marca 2000 r. w sprawie zbliżenia ustawodawstw państw członkowskich w zakresie etykietowania, prezentacji i reklamy środków spożywczych (Dz. Urz. WE L109 z 06.05.2000).

⁶⁾ Art. 9 dyrektywy 73/437/EWG z dnia 11 grudnia 1973 r. w sprawie zbliżenia ustawodawstw państw członkowskich dotyczących niektórych cukrów przeznaczonych do spożycia przez ludzi (Dz. Urz. WE L 356 z 27.12.1973, z późn. zm.).

⁷⁾ Art. 3 i 7 dyrektywy 73/241/EWG z dnia 24 lipca 1973 r. w sprawie zbliżenia ustawodawstw państw członkowskich odnoszących się do wyrobów kakaowych i czekoladowych przeznaczonych do spożycia przez ludzi (Dz. Urz. WE L 228 z 16.08.1973, z późn. zm.).

⁸⁾ Art. 7 dyrektywy 79/693/EWG z dnia 24 lipca 1979 r. w sprawie zbliżenia ustawodawstw państw członkowskich odnoszących się do dżemów owocowych, galaretek i marmolady oraz purée z kasztanów (Dz. Urz. WE L 205 z 13.08.1979, z późn. zm.).

⁹⁾ Art. 10 dyrektywy 93/77/EWG z dnia 21 września 1993 r. dotyczącej soków owocowych i niektórych podobnych produktów (Dz. Urz. WE L 244 z 30.09.1993, z późn. zm.).

¹⁰⁾ Art. 7 dyrektywy 74/409/EWG z dnia 22 lipca 1974 r. w sprawie harmonizacji ustawodawstw państw członkowskich odnoszących się do miodu (Dz. Urz. WE L 221 z 12.08.1974, z późn. zm.).